

Nr 585

Av herr Antby, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 107, med förslag till lag om fortsatt giltighet av lagen den 3 juni 1949 (nr 314) angående rätt för Konungen att i vissa fall meddela särskilda bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv, m. m.

I proposition nr 107 föreslår Kungl. Maj:t att giltighetstiden för lagen om bankaktiebolags kassareserv förlängs ytterligare ett år till och med den 30 juni 1958 samt att ränteregleringslagen likaledes förlängs ett år till samma datum. Båda lagarna har beredskapslagstiftnings karaktär.

Möjligheterna att meddela föreskrifter om bankernas kassareserver är ett medel i den penningvårdande politikens tjänst, som i vissa lägen bör finnas att tillgå. Det föreligger därför ett behov av fortsatt beredskapslagstiftning på förevarande område. Såsom framhölls i motionerna I: 498 och II: 656 vid 1956 års riksdag bör emellertid lagstiftningens betydelse som inflationshämmande instrument inte överdrivas. En effektiv penningvårdande politik måste grundas på en efter skiftande lägen avpassad kredit-, penning- och räntepolitik. Variationer i kassareserverna får utgöra ett komplement härtill och härigenom bli ett värdefullt stöd för den penningvårdande politiken.

Med hänsyn till den roll i den ekonomiska politiken, vi sålunda anser att man kan tilldela kassareservlagstiftningen, är det naturligt att hävda en viss försiktighet beträffande maximeringen av relationstalet mellan kassareserv och förbindelser. Såsom framhölls i ovannämnda motion vid 1956 års riksdag har vi den uppfattningen att anledning saknats att, såsom skedde 1954, frångå tidigare gällande maximikrav på kassareserven 25 procent. Vi vill därför nu ånyo förorda att riksdagen beslutar en ändring av ifrågavarande procenttal från 50 till 25.

Det är naturligare att en lagstiftning av denna art kompletteras genom överenskommelser, varigenom tillbörlig hänsyn toges till det med säsongväxlingarna skiftande likviditetsbehovet liksom till bankernas olika in- och utlåningsstruktur. Vad vi vänder oss emot är att i lag inskriva ett så högt procenttal som 50 vid den konstruktion kassareservbestämmelserna nu har.

Såsom tidigare framhållits från den meningsriktning, vi företräder, kan ränteregleringslagen inte tjäna sitt föregivna syfte och måste dessutom an-

ses klart olämplig ur flera synpunkter. Skulle denna lagstiftning sättas i kraft är riskerna stora för administrativt godtycke, och rättssäkerheten kommer i fara.

Lagen tillkom under den tid räntan var »spikad». När denna politik uppgavs våren 1955 valdes ett helt annat slag av kreditpolitik än en direktreglering av räntorna med användande av ränteregleringslagen. Riksbanksledningen synes därigenom ha givit uttryck för uppfattningen att ränteregleringslagen inte utgjorde något användbart instrument för att komma ur de uppkomna svårigheterna. Om lagen sålunda inte ansågs användbar i en sådan situation, måste det anses fullkomligt uteslutet att den skulle kunna komma till, sedan numera en övergång skett till rörlig ränta. Med hänsyn härtill föreligger icke anledning att förlänga lagen.

Med hänvisning till vad här anförts hemställs,

att riksdagen måtte vid behandlingen av proposition nr 107

1) med ändring av vad Kungl. Maj:t hemställt för sin del besluta sådan lydelse av 1 § lagen angående rätt för Konungen att meddela bestämmelser om bankaktiebolags kassareserv, att relationstalet mellan bankaktiebolags kassareserv och förbindelser fastställes till 25, samt

2) avslå det i propositionen framlagda förslaget om ytterligare förlängning av ränteregleringslagen.

Stockholm den 29 mars 1957

Sven Antby